

Multifunkční permakulturní centrum

Skalka u Doks

září 2010

Alena Lehmannová

www.prirodni-zahrady.cz

alehmann@centrum.cz

Multifunkční permakulturní centrum, Skalka u Doks

Předmětem zakázky je zpracování designu pozemku, který má sloužit jako vzdělávací multifunkční permakulturní centrum – ukázka „permakultury každodennosti v praxi“.

Design zahrnuje návrh umístění stavebních prvků (budovy), komunikačních prvků (komunikace a obslužné plochy) a přírodních prvků (ukázkové výsadby, vodní plochy apod.) požadovaných zadavatelem.

Design je zpracováván v rámci Kurzu permakulturních designérů 2010.

Zadavatel: Jaroslav Svoboda

Zpracovatel: Alena Lehmannová, www.prirodni-zahrady.cz

Září 2010

Obsah souhrnné zprávy

Popis současného stavu	3
Současné stavby a sítě na pozemku	3
Zóny svatého Jiří na pozemku	3
Stávající vegetace na pozemku	4
Nákres současného stavu pozemku	4
Požadavky zadavatele.....	6
Využití/účel pozemku	6
Stavební prvky	6
Komunikační prvky	7
Přírodní prvky	7
Shrnutí – prvky s definovanou plochou.....	8
Navržený design.....	9
Filosofie návrhu	9
Stručný popis navrženého designu	9
Komentář k navrženým prvkům	10
Celkový pohled.....	10
Oplocení pozemku a terénní úpravy	14
Stavební a technické prvky	16
Vodní prvky	18
Cesty a manipulační plochy.....	20
Plochy pro pěstování a kompostování	22
Výsadbový plán	24
Soukromá zóna	29
Rituální palouček	31
Ovocný sad	33
Doporučené „okruhy prohlídek“.....	37
Okružní cesta	37
Do srdce pozemku	37
Jedlý les	37
Další tipy.....	37

Popis současného stavu

Pozemek se nachází v k.ú. Skalka u Doks – parcelní číslo 62/1, 62/9, 62/10. Celková rozloha dle katastru nemovitostí 12 134 m². Pozemek je v katastru evidován jako ostatní plocha, v územním plánu je zařazen jako průmyslová stavební parcela.

Jedná se o pozemek na kraji obce, kde byl před cca 60 lety sad, pak převzalo JZD a využívalo pro chov prasat a jako manipulační plochy. Pozemek byl rozježděný od zemědělské techniky (muldy apod.), následně byl zadavatelem bagrem srovnán. Až na val s jímkami je pozemek bez větších terénních převýšení, s mírným jižním sklonem. Předpokládá se spíše chudá zemědělská půda bez kontaminace. V okolí vepřína je pak patrný vyšší obsah dusíku (bujné porosty kopřiv a černého bezu).

Současné stavby a sítě na pozemku

Na severozápadní straně pozemku je umístěn vepřín (celková plocha cca 530 m²). Budova je ve špatném technickém stavu a je nutná její demolice. Azbestová střecha bude odvezena z pozemku a zlikvidována jako nebezpečný odpad, stavební suť (postaveno z omítnutých cihel) bude využita na místě pro terénní úpravy (val podél západní strany pozemku, bylinkové kopečky apod.). K jižní straně vepřína přiléhá žumpa (plocha cca 16 m²). Je preferováno její další využití při designu pozemku. K vepřínu přísluší kóje pro prasnici (plocha cca 7,5 m²) umístěná při jihozápadním rohu budovy. Její další využití (zbourání, nový účel) by mělo být předmětem designu.

Na severovýchodní straně jsou v nízkém valu umístěny 2 jímky na uskladňování močky o průměru 9 m, které jsou napojeny na silážní plata za hranicí pozemku. Majitelem jímek je JZD, jímky ale nejsou vedeny jako věčné břemeno pozemku. Jímky budou v činnosti do konce roku 2010, pak budou vyčištěny. Jejich další využití (nový účel) by mělo být předmětem designu.

Přes pozemek vede obecní vodovod. Vodovodní řad vstupuje na pozemek u jihovýchodního rohu, prochází pozemkem cca do středu severní strany a dále pokračuje rovnoběžně se severní stranou vepřína na západ. Ochranné pásmo vodovodu je dle zákon č.274/2001 Sb. /o vodovodech a kanalizacích/ stanoveno na 2,5 m (předpokládá se průměr vodovodního řadu nad 0,5 m). V ochranném pásmu vodovodu není možné bez písemného souhlasu vlastníka vodovodu mimo jiné:

- provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo které by mohly ohrozit jeho technický stav nebo plynulé provozování,
- vysazovat trvalé porosty,
- provádět terénní úpravy.

Vodovod bude v budoucnosti přeložen podél východní strany pozemku.

Na pozemek vede rozvod vysokého napětí (VN) zakončený stožárovou elektrickou stanicí s rozvodnou skříní. Vedení vstupuje na pozemek v jihovýchodním rohu a pokračuje k elektrické stanici umístěné v cca polovině jihozápadní hrany pozemku. Ochranné pásmo vedení VN a elektrických stanic je dle zákona č. 458/2000 Sb. /energetický zákon/ stanoveno na 7 m (předpokládá se rozvod VN neizolovanými vodiči s napětím 1-35 kV a stožárová elektrická stanice s převodem napětí z úrovně 1-52 kV na úroveň nízkého napětí). V ochranném pásmu je mimo jiné zakázáno:

- zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umísťovat konstrukce a jiná podobná zařízení,
- provádět bez souhlasu vlastníka těchto zařízení zemní práce,
- provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením,
- vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.

Do budoucna se zvažuje změna na podzemní rozvod. Tato varianta je ale zatím s ohledem na velkou finanční náročnost v nejbližších letech nepravděpodobná.

Je vydáno stavební povolení na oplocení pozemku. Plot bude na západní a jižní straně umístěn 1,5 m od hranice pozemku, na východní straně 1,5 m od konce ochranného pásma přeloženého vodovodu (tj. 4 m od hranice pozemku). Na severní straně bude plot z důvodů vytvoření parkovacích stání odsazen 4 m od hranice pozemku. Bude použito pozinkované pletivo o výšce 120-180 cm připevněné na sloupcích. Oplocení by mělo postupně zarůst živým plotem.

Na okraji náletového porostu podél východní hrany (v cca polovině) pozemku je zřízeno ohniště se sezením. Umístění ohniště je požadováno v designu zachovat.

Zóny svatého Jiří na pozemku

Pozemkem prochází 2 severo-j jižní 2 východo-západní zóny svatého Jiří. Severo-j jižní zóny protínají pozemek na 46 a 80 m od jižní hrany pozemku. Východo-západní pak na 47 a 102 m od severovýchodního rohu pozemku.

Stávající vegetace na pozemku

V současnosti je pozemek zarostlý travou a kopřivami, jednou jabloní z původního sadu a náletovými dřevinami. Na východní a jihovýchodní části pozemku jsou rozsáhlejší porosty náletových dřevin, zejména vrb (na nákresu současného stavu č. 10 – vrby a č. 13 – smíšený porost), které porůstají i val s jímkami. Další skupinky vrb a smíšené porosty jsou pak cca v polovině západní strany pozemku a jižně od vepřína. Naopak zcela bez porostu dřevin je severní strana pozemku. Zadavatel provedl základní údržbu náletů v jihovýchodní části pozemku (prořezání a vykosení). Na severní stranu náletu bylo vysazeno 8 nových dlouhověkých stromů.

Zadavatel požaduje začlenění stávajících náletových porostů na východní straně pozemku a původní staré jabloně do designu.

Nákres současného stavu pozemku

Nákres zahrnuje i vyznačení ochranných pásem na pozemku (stávající vodovod, vedení VN), zón sv. Jiří a oplocení pozemku. Vzdálenosti (kóty) jsou uvedeny v metrech. Nákres je proveden v měřítku 1:500.

Legenda:

- světle hnědá barva hranice pozemku – hranice pozemku dle katastrální mapy
- tmavě hnědá barva hranice pozemku – oplocení pozemku
- oranžová barva – sítě na pozemku, včetně ochranných pásem (čárkovaná čára)
- fialová barva – zóny svatého Jiří
- tučně jsou na nákresu uvedeny stávající stavební prvky a porosty, které budou zapracovány do designu,
- značky použité v nákresu:

1 – jasan ztepilý	12 – topol osika	23 – vrba jíva
2 – ořešák královský	13 – dub zimní	A – vepřín
3 – bez černý	14 – jírovec maďal	B – kóje pro prasnici
4 – třešeň ptáčnice	15 – javor cukrový	C – žumpa pod vepřínem
5 – bez černý	16 – klanopraška čínská	D – rozvodná skříň
6 – planá hruška	17 – dub zimní	E – stožárová el. stanice
7 – jasan ztepilý	18 – dub zimní	F – stožár el. vedení
8 – lípa srdčitá	19 – javor cukrový	G – ohniště
9 – jabloň (nálet)	20 – borovice černá	H – jímky ve valu
10 – náletové vrbové porosty	21 – jabloň (z původního sadu)	I – částečně zachovaná cesta
11 – smíšený náletový porost	22 – třešeň ptáčnice	

Nákres současného stavu je připojen jako samostatný soubor. Viz 01_soucasny stav.pdf.

Požadavky zadavatele

Využití/účel pozemku

Pozemek bude plnit následující funkce:

- vzdělávací a ukázkové centrum permakultury (ukázka základních permakulturních prvků - dobré praxe – na menších „výukových“ plochách, které budou vhodně propojeny),
- zázemí pro bydlení čtyřčlenné rodiny.

Těmto funkcím by mělo odpovídat i členění pozemku – soukromá x veřejná zóna.

Prioritou je maximální soběstačnost (vlastní voda, vlastní elektrická energie a teplo), recyklace zdrojů (minimalizace a opětovné využití „opadů“) a používání přírodních materiálů, ideálně z vlastní produkce.

Stavební prvky

Na pozemku je plánována výstavba 2 nových celoročně využívaných budov, 2 altánů pro venkovní výuku a tee-pee. Budovy by měly být umístěny tak, aby byly energeticky co nejúspornější (maximální využití solárních zisků apod.). Každá budova bude mít samostatný zdroj tepla (předpokládá se kotel/kamna na dřevo). Elektrina bude odebírána ze sítě (povoleno napojení na elektrickou stanici na pozemku).

Zdrojem pitné vody bude vlastní vrtaná studna.

Čištění odpadní vody bude zajištěno kořenovou čistírnou. V budovách budou instalovány kompostovací záchody.

hlavní objekt, vnitřně členěno na 3 části, celková plocha cca 330 m²

1. část - přednášková hala

- zastavěná plocha cca 150 m²
- zázemí pro semináře, akce, jednání apod. – velký sál + ubytovací kapacita

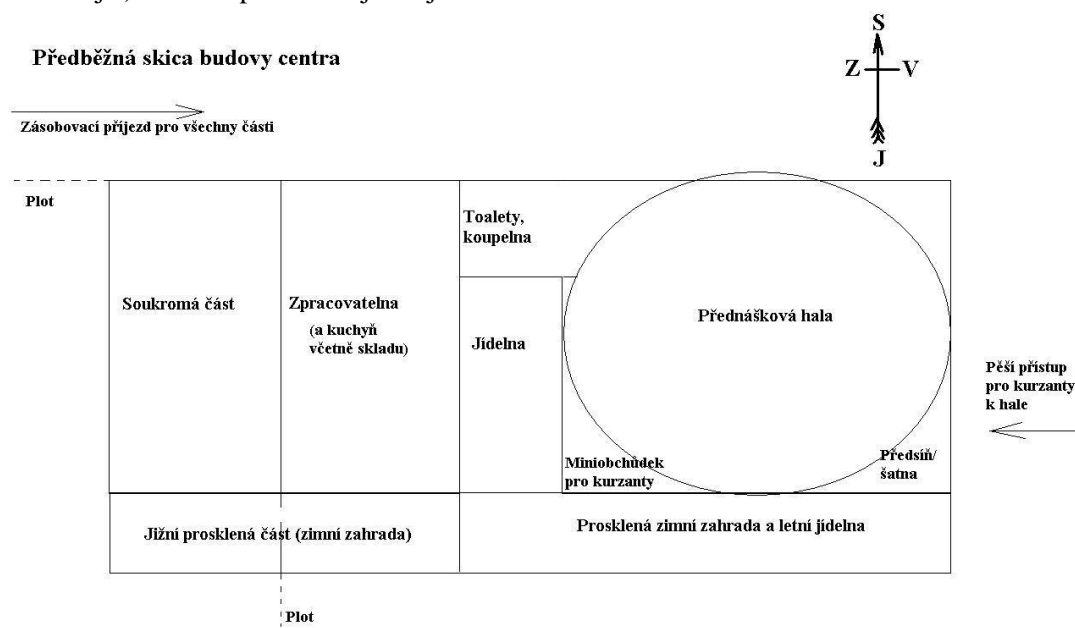
2. část - kuchyň + zpracovatelná produktů

- zastavěná plocha cca 80 m²
- kuchyň + jídelna pro účastníky kurzů (předpokládá se kapacita min. 50 osob)
- prostor pro zpracování produktů – ovoce, zeleniny apod. – ze zahrady centra a statku (moštování, sušení, zavařování, balení atd.)
- v dosahu budovy 3 menší sklípky

3. část - obytný dům

- zastavěná plocha cca 100 m²
- umístěn v soukromé zóně, obklopen jedlou zahradou
- celá soukromá zóna bude oddělena plotem (výška cca 160 cm), aby se v době konání akcí omezil pohyb psů po celé zahradě
- v dosahu zastřešené parkovací stání pro auta

Předběžná skica hlavní budovy, vyhotovená zadavatelem, je znázorněna níže. Nákras není udělán v měřítku. Stranová orientace přednáškové haly a soukromé části není definitivně dána (může být zrcadlově otočeno, pokud to bude funkčnější). Finální podoba objektu je aktuálně diskutována s architektem.

hospodářská budova, členěno na 2 části, celková plocha cca 100 m²

1. část - servisní zázemí pro hospodářské budovy

- zastavěná plocha cca 50 m²
- uzavíratelná budova
- garáž na malotraktor + sklad na nářadí, dřevo apod.

2. část - minizahradnictví

- zastavěná plocha cca 50 m²
- zázemí na vystavení sazenic a drobný prodej, skladování nářadí apod.
- zahradní domek (cca polovina plochy) + přístřešek se zpevněnou plochou
- okolo dostatečně velký manipulační prostor
- umístěno blízko vjezdu na pozemek

zahradní altány pro venkovní výuku

- průměr 7 m
- jeden altán ve stínu na hranici náletového porostu na jihovýchodní straně pozemku,
- druhý altán na slunci

tee-pee

- průměr 8 m
- vstup z východní strany

Na pozemku je dále plánováno umístění:

kotce pro psy

- 2 menší kotce nebo 1 velký
- umístěno v soukromé zóně

boudičky pro kachny

- boudička pro 3-10 kachen
- umístěno v oploceném výběhu (výška plotu cca 160 cm) s jezírkem ve veřejné zóně v blízkosti zeleninové zahrádky a políček

Komunikační prvky

Vchody a vjezdy

Preferována je průjezdnost pozemku – tedy 2 vjezdy a vchody. Návštěvníci se po pozemku budou pohybovat pouze pěšky. Vjezd se předpokládá pro zásobování a rodinu zadavatele. Vchody/vjezdy by měly být situovány na východní a západní straně pozemku. Je požadováno, aby severní strana zůstala celistvá.

Cesty

Hlavní cesty by měly být zpevněné, cestičky po zahradě, ke sklípkům apod. stačí nezpevněné.

Parkování

Na parkování bude vyčleněn prostor podél východní a severní strany pozemku, vně oplocení pozemku. Na jedno parkovací místo je počítáno s plochou 2,5 m x 5 m.

Manipulační plochy

U všech budov by měly být navrženy dostatečně velké manipulační plochy. U hlavní budovy je požadován prostor dostatečně velký pro otočení menšího nákladního auta. Jedna větší manipulační plocha by měla být i u vjezdu na pozemek (z důvodů odvozu mulče, produktů apod.).

Přírodní prvky

Na pozemku by, byť ve zmenšené verzi, měly být zastoupeny všechny základní ekozahradní prvky.

Živé ploty a větrolamy

Pozemek by měl být ze všech stran izolován zelení od okolí.

Na severní, severozápadní a jihozápadní straně je preferován vyšší plot/větrolam, aby zastínil výhled na okolí.

Do živých plotů je vhodné navrhnout dřeviny na kopicování, aby byl dostatek topného dřeva.

Kořenová čistírna odpadních vod

Kořenová čistírna bude soužit pouze k čištění tzv. šedé vody, v budovách budou využívány kompostovací záchody.

Jezírka

Je požadováno umístění minimálně 2 jezírek - koupacího jezírka (doporučená plocha 150 m²) ve veřejné zóně a menšího jezírka ve výběhu pro kachny.

Ovocný sad

V sadu by měl být prostor na ukázkou zpravokořeňování, požadován je prostor minimálně pro 4 jabloně.

Zeleninová zahrádka

Požadována je minimálně plocha 50 m² ve veřejné zóně pozemku, doplněno prostorem pro políčka s ukázkou bezorebného pěstování obilí apod.

Bylinkové zahrádky

Požadovány jsou dvě bylinkové zahrádky – v soukromé a ve veřejné zóně.

Tajemný lesní kout

Měl by být koncipován jako pralesní zátíší v jihozápadní části pozemku (v současnosti porost náletových dřevin).

Strom „Ducha místa“

Vhodně zvolený a umístěný solitér.

Rituální palouček

Kruhový nebo oválný palouček o průměru 10 m zasvěcený ženské energii s měkkým trávníkem, dokola osázený nepichlavými barevně dobře sladěnými, ideálně jedlými nebo léčivými keři. Keře by měly být minimálně 3 m vysoké, celoročně neprůhledné. Palouček by měl mít stinnou a slunečnou část a neviditelný/tajný vchod.

Oblíbené rostliny

Zadavatel by uvítal osazení následujících dřevin:

- jedlé kaštiny,
- ořešáky,
- mišpule (do soukromé zóny).

Shrnutí – prvky s definovanou plochou

prvek	požadovaná plocha
hlavní budova	cca 330 m ²
hospodářská budova	cca 100 m ²
parkovací místo u obytného domu (na 3 vozidla)	cca 37,5 m ²
2 altány	průměr 7 m
tee-pee	průměr 8 m
kořenová čistírna odpadních vod ¹	cca 200 m ²
rituální palouček	průměr 10 m
zeleninová zahrádka	cca 50 m ²

¹ Filtrační pole jsou dimenzována na kapacitu 50 osob při ploše 4 m²/osobu. Tato plocha by měla být dostačující s ohledem na to, že čistírna bude zpracovávat pouze šedivou odpadní vodu.

Navržený design

Filosofie návrhu

Design pozemku je navržen tak, aby jeho realizací vznikla permakulturní zahrada, kde bude možné v praxi ukázat všechny prvky a ideálně i rostliny, které jsou předmětem kurzů organizovaných zadavatelem (Design jedlého lesa apod.). Cesty a jednotlivé prvky jsou umístěny tak, aby vznikly 3 „prohlídkové okruhy“ a několik „výukových“ celků věnovaných určitému tématu (např. guildy, původní stromy a keře, mulčování, zelené hnojení apod.). Toto rozmístění může být do budoucna využito i pro koncept „naučné stezky“ (umístění informačních cedulí, zpracování navigační mapky, označení vybraných rostlin apod.), kdy bude možné areál využít i k efektivnímu samostudiu bez nutnosti komentáře/přítomnosti zadavatele².

Při tvorbě designu bylo dále prioritou:

- respektování ochranných pásem na pozemku a zón sv. Jiří (zejména co se týče umístění staveb),
- zachování stávající vegetace v maximální možné míře,
- ponechání náletového lesíka jako dominantního prvku zahrady.

Stručný popis navrženého designu

Design počítá z likvidací všech stavebních prvků s výjimkou jímek (ty by do budoucna měly sloužit jako zásobárna dešťové vody, popř. jezírka pro pěstování rostlin). Naopak zachovává maximu stávající zeleně, zejména pak současný náletový lesík – remízek – na východní straně pozemku.

Všechny požadované budovy, spolu s kořenovou čistírnou odpadních vod tvoří jeden celek („hospodářský dvůr“), který je umístěn do středu severní části pozemku. Na severu na hospodářský dvůr navazuje nový ovocný sad, který na východní straně přechází do tvrdého sadu. Soukromá část je od ostatního pozemku oddělena na západě budovou zahradnictví a servisního zázemí a kořenovou ČOV, na jižní a východní straně pak plotem (pletivo + výsadby).

Hlavní vstup na pozemek je situována v severní části východní strany pozemku, obslužný vjezd je umístěn na západní straně. K obslužnému vjezdu přiléhá budova zahradnictví a servisního zázemí. Pozemek je mezi vjezdy průjezdný po zpevněných cestách i pro větší vozidla (hasiči apod.). Zpevněné cesty vedou i k větším manipulačním plochám pro políčka a odvoz dřeva z remízku.

Kolem celého pozemku je navržen živý plot, který na východní straně plynule přechází v remízek, na severní pak v nový ovocný sad. V živém plotu na stranách otevřených do krajiny převažují původní druhy. Živý plot na jižní straně je navržen jako jedlá houština s převahou plodících dřevin.

Jižní část pozemku, do které zasahuje ochranné pásmo VN, je využita na ukázkové pěstební plochy (políčko pro bezorebné pěstování, plochy pro pěstování mulče a zeleného hnojení) a jako prostor pro stanování.

Koupací jezírko je situováno do středu pozemku. Prostor kolem jezírka je ponechán volný jako shromaždiště, místo pro výstavbu tee-pee, akce kolem ohniště apod.

Zeleninové záhony a výběh pro kachny jsou umístěny v blízkosti hlavní budovy. Samostatné užitkové zahrady jsou navrženy jak pro veřejnou, tak pro soukromou část.

Rituální palouček navazuje na stávající náletovou zeleň u západní hrany pozemku, a je tak situován v blízkosti průsečíků zón sv. Jiří.

Jednotlivé prvky designu jsou podrobněji popsány níže. Pro větší přehlednost je rozděleno do kapitol:

- oplocení pozemku a terénní úpravy,
- stavební a technické prvky,
- vodní prvky,
- cesty a manipulační plochy,
- plochy pro pěstování a kompostování,
- výsadbový plán,
- soukromá zóna,
- rituální palouček
- ovocný sad

Předkládané výkresy zobrazují dřeviny v maximálním vzrůstu.

² Obdobný přístup je praktikován např. v přírodních zahradách ekocenter Lipka v Brně – v zahradě je k dispozici komentovaná mapa a jednotlivé prvky jsou vhodně označeny.

Komentář k navrženým prvkům

Celkový pohled

Celkový pohled shrnuje celý navržený design. Zadávateli je předáváno jako výkresy ve 2 měřítkách:

- Celkový pohled v měřítku 1:100.
- Celkový pohled v měřítku 1:500 - zpracováno ve variantách s/bez označení kót, sítí a zón sv. Jiří.

Legenda k výkresu – platná i pro všechny výkresy upozorňující na jednotlivé prvky designu:

HRANICE POZEMKU, PLOTY NA POZEMKU (hnědá barva)

hranice pozemku

oplocení pozemku (na severní a východní straně odsazení 4 m, na jižní a západní straně odsazení 1,5 m)

oplocení soukromé zóny

oplocení výběhu pro kachny

SÍTĚ (oranžová barva)

vedení VN, včetně ochranného pásma

vedení vodovodu, včetně ochranného pásma

ZÓNY sv. JIŘÍ (ružová barva)

severo-j jižní zóny

východo-západní zóny

TERÉNNÍ ÚPRAVY – VALY (černá barva)

val na severozápadní hraně pozemku

val ve střední části západní hrany pozemku

STAVEBNÍ A TECHNICKÉ PRVKY (červená barva)

- S1 hlavní budova
- S2 parkovací stání v soukromé zóně
- S3 kotec pro psy
- S4 zahradnictví + servisní zázemí
- S5 sklípek
- S6 kosená plocha na tee-pee
- S7 altán pro venkovní výuku
- S8 boudička pro kachny
- S9 venkovní sezení
- S10 ohniště
- S11 molo u koupacího jezírka
- S12 stožárová elektrická stanice
- S13 rozvodná skříň
- S14 stožár vysokého napětí

VODNÍ PLOCHY (modrá barva)

- V1 kořenová čistírna odpadních vod
- V2 tůňka pro obojživelníky / pítka pro ptáky
- V3 jezírko ve výběhu pro kachny
- V4 potůček - napájení koupacího jezírka z ČOV
- V5 koupací jezírko
- V6 tůňka - bezpečnostní přepad koupacího jezírka
- V7 jímka

CESTY A MANIPULAČNÍ PLOCHY (šedá barva)

- M1 obslužný vjezd
- M2 manipulační plocha kolem budov
- M3 hlavní vstup do centra
- M4 manipulační plocha pro účely KČOV
- M5 manipulační plocha pro políčka
- M6 manipulační plocha pro svoz dřeva a údržbu remízku

PLOCHY PRO PĚSTOVÁNÍ A KOMPOSTOVÁNÍ (žlutá barva)

- P1 hlavní kompost pro soukromou zónu
- P2 příruční kompost pro soukromou zónu
- P3 bylinkový záhon pro soukromou zónu
- P4 zeleninový záhon pro soukromou zónu
- P5 bylinkový záhon pro kuchyni a veřejnost
- P6 zeleninový záhon pro kuchyni a veřejnost
- P7 kompost pro veřejnou část
- P8 políčko pro pěstování mulče a ukázky zeleného hnojení
- P9 políčko pro bezorebné pěstování a méně náročnou zeleninu
- P10 kompost + sklad mulče, jích a hnojůvek

ZELEŇ (zelená barva)

stávající zachovaný porost

nová výsadba

Poznámka: Jednotlivé rostliny jsou označeny zkratkou latinského jména (první písmena názvu). Úplný přehled rostlin je uveden v kapitole Výsadbový plán a ve formátu .xls je také na připojeném CD.

Výkres Celkový pohled s uvedením kót, sítí a zón sv. Jiří je připojen jako samostatný soubor.
Viz 02_celkovy pohled_1-500_koty.pdf.

Výkres Celkový pohled bez uvedení kót, sítí a zón sv. Jiří je připojen jako samostatný soubor.
Viz 03_celkovy pohled_1-500_bez kot.pdf.

Oplocení pozemku a terénní úpravy

Pozemek bude oplocen lesnickým pletivem o výšce 12-180 cm. Oplocení je z důvodů ochranných pásem a požadavků na parkovací plochy na východní a severní straně odsazeno o 4 m od hranice pozemku. Na jižní a západní straně je odsazeno o 1,5 m od hranice pozemku. Živý plot bude vysazován 0,5 m od pletiva směrem do pozemku, vegetace by posléze měla prorůst až téměř na hranici pozemku.

Pletivem shodné výšky bude oplocen i výběh pro kachny a soukromá zóna, aby se zamezilo volnému pobíhání psů.

Na pozemku je navrženo navýšení 2 ochranných valů podél západní strany pozemku, které by opticky oddělily permakulturní centrum od sousedícího zemědělského areálu. Pro výstavbu valů bude využito suti z vepřína a hlíny vytěžené při výstavbě jezírek. Předpokládají se valy o šíři cca 5 m a maximální výšce 2 m. Konkrétní podoba valů bude vycházet z množství dostupného materiálu. Suti by měla být dále využita při tvorbě bylinkových kopečků v soukromé a veřejné zóně a na zasypání žumpy pod vepřínem.

Umístění valů a oplocení je patrné z připojeného výkresu Oplocení a terénní úpravy – viz tučná hnědá a černá barva. Kompletní legenda k výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Oplocení pozemku a terénní úpravy je připojen jako samostatný soubor.
Viz 04_oploceni a terenni upravy.pdf.

Stavební a technické prvky

Na pozemku zůstanou zachována všechna technická zařízení vedení VN (stožár VN, stožárová elektrická stanice, rozvodná skříň). Nově je navrženo umístění 2 budov, 2 altánů pro venkovní výuku, 8 odpočívadel, 5 kruhových mol u koupacího jezírka, kotce pro psy a boudičky pro kachny.

Všechny požadované budovy, spolu s kořenovou čistírnou odpadních vod tvoří jeden celek („hospodářský dvůr“), který je situován do středu severní části pozemku. Na severu na hospodářský dvůr navazuje nový ovocný sad, který na východní straně přechází do tvrdého sadu. Soukromá část je od ostatního pozemku oddělena na západě budovou zahradnictví a servisního zázemí a kořenovou ČOV, na jižní a východní straně pak plotem (pletivo + výsadby). Sklípky jsou situovány do severnějšího z ochranných valů.

Altány pro venkovní výuku jsou umístěny na hranici remízku – stinný u zadavatelem již provedené výsadby, slunný pak podél navržené nové cesty do remízku.

V soukromé zóně je zakresleno kryté stání pro 2 vozidla pro rodinu zadavatele. Pro parkování VIP hostů a soukromých návštěv je případně možné využít manipulační plochu na severní straně hlavní budovy. V blízkosti parkovacího stání se pak nachází kotec pro psy.

Na pozemku je navrženo 8 odpočívadel (venkovních sezení). Sedm z nich je v různých částech veřejné části pozemku, jedno pak v soukromé zóně. Předpokládá se různorodé provedení formou drobných uměleckých děl z přírodních materiálů (např. zajímavě vyřezávané lavice se stolem, postel s polštáři ze slámy, skupinka zbrošených kamenů, dřevěná křesla kolem slunečních hodin apod.).

Mola u koupacího jezírka jsou uvažována jako několik na sebe navazujících kruhových dřevěných desek o průměru 4 m v různé výšce nad hladinou, mezi kterými bude možné přecházet, sedět na nich s nohama ve vodě, používat je jako pódia apod.

Umístění stavebních a technických prvků je patrné z připojeného výkresu Stavební a technické prvky – viz tučná červená barva. Vysvětlení vybraných označení:

- S1 - hlavní budova
- S2 - parkovací stání v soukromé zóně
- S3 - kotec pro psy
- S4 - zahradnictví + servisní zázemí
- S5 - sklípek
- S6 - kosená plocha na tee-pee
- S7 - altán pro venkovní výuku
- S8 - boudička pro kachny
- S9 - venkovní sezení
- S10 - ohniště
- S11 - molo u koupacího jezírka
- S12 - stožárová elektrická stanice
- S13 - rozvodná skříň
- S14 - stožár vysokého napětí

Kompletní legenda k výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Stavební a technické prvky je připojen jako samostatný soubor.
Viz 05_stavebni a technicke prvky.pdf.

Vodní prvky

Design počítá se zachováním jímek a jejich následným využitím pro záchyt dešťové vody, popř. jako jezírek pro pěstování vodních rostlin.

Kořenová čistírna odpadní vod pro budovy s celkovou plochou cca 100 m² je situována jihozápadně od „hospodářského dvora“. Filtrační pole jsou dimenzována na kapacitu 50 osob při ploše 4 m²/osobu. Tato plocha by měla být dostačující s ohledem na to, že čistírna bude zpracovávat pouze šedivou odpadní vodu. Kořenová ČOV je řešena jako dvě paralelní pole, což umožňuje snadnější údržbu apod. Při jižním okraji ČOV je navržena menší manipulační plocha pro případné čištění, vyvážení kalu apod.

Vyčištěná voda z ČOV je malým potůčkem sváděna do koupacího jezírka o ploše cca 220 m², na které je napojena menší vodní plocha – bezpečnostní přepad z jezírka. Předpokládá se, že tato tůňka bude trvale zavodnělá, maximální hladiny vody bude dosahovat ale jen výjimečně.

Menší jezírka jsou navržena i ve výběhu pro kachny a v soukromé zóně.

Umístění vodních prvků je patrné z připojeného výkresu Vodní prvky – viz tučná modrá barva.

Vysvětlení vybraných označení:

V1 - kořenová čistírna odpadních vod

V2 - tůňka pro obojživelníky / pítka pro ptáky

V3 - jezírko ve výběhu pro kachny

V4 - potůček - napájení koupacího jezírka z ČOV

V5 - koupací jezírko

V6 - tůňka - bezpečnostní přepad koupacího jezírka

V7 - jímka

Kompletní legenda k výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Vodní prvky je připojen jako samostatný soubor.
Viz 06_vodni prvky.pdf.

Cesty a manipulační plochy

Hlavní vstup na pozemek je situována v severní části východní strany pozemku, obslužný vjezd je umístěn na západní straně. K obslužnému vjezdu přiléhá budova zahradnictví a servisního zázemí. Pozemek je mezi vjezdy průjezdný po zpevněných cestách i pro větší vozidla (hasiči apod.) – hlavní cesty i manipulační plocha na severní straně hospodářského dvora jsou navrženy na šíři 4 m. Další manipulační prostor je rezervován i před budovou zahradnictví a servisního zázemí.

Zpevněné cesty vedou k větším manipulačním plochám pro políčka a odvoz dřeva z remízku. Jsou projektovány pro pohyb malotraktoru s přívěsem (šíře cest 2,5 m + přiměřeně velká obratiště na manipulačních plochách). Navazující cestičky jsou uvažovány nezpevněné (vhodná trvalková výsadba, mulčování, kosení apod.).

Menší manipulační plocha je navržena při jižním okraji ČOV pro případné čištění, vyvážení kalu apod.

Umístění cest a manipulačních ploch je patrné z připojeného výkresu Cesty a manipulační plochy – viz tučná šedá barva. Vysvětlení vybraných označení:

M1 - obslužný vjezd

M2 - manipulační plocha kolem budov

M3 - hlavní vstup do centra

M4 - manipulační plocha pro účely KČOV

M5 - manipulační plocha pro políčka

M6 - manipulační plocha pro svoz dřeva a údržbu remízku

Kompletní legenda k výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Cesty a manipulační plochy je připojen jako samostatný soubor.
Viz 07_cesty a manipulační plochy.pdf.

Plochy pro pěstování a kompostování

Na pozemku jsou navrženy 2 pěstitelské a kompostovací lokality pro veřejnou část. Záhony pro na péči náročnější zeleninu a ukázkou zeleninové polykultury jsou spolu s bylinkovým kopečkem umístěny v těsné blízkosti hlavní budovy. Políčka pro bezorebné pěstování a ukázkou různých rostlin vhodných na mulčování a jako zelené hnojení jsou situovány v jihozápadním rohu pozemku. K políčkům vede zpevněná cesta umožňující jejich obsluhu malotraktorem. Políčka i záhony mají svůj vlastní kompost. U políček je navíc navržen i prostor pro krátkodobé skladování mulče, přípravu jích, hnojůvek apod. V blízkosti záhonů je umístěn výběh pro kachny.

V soukromé zóně je umístěna menší pěstební plocha pro zeleninu, bylinkový kopeček a 2 komposty – příruční pro užitkovou zahradu a hlavní kompost pro dlouhodobější skladování bioodpadů, popř. výstupů z kompostovacího záchodu.

Umístění ploch pro pěstování a kompostování je patrné z připojeného výkresu Plochy pro pěstování a kompostování – viz tučná žlutá barva. Vysvětlení vybraných označení:

- P1 - hlavní kompost pro soukromou zónu
- P2 - příruční kompost pro soukromou zónu
- P3 - bylinkový záhon pro soukromou zónu
- P4 - zeleninový záhon pro soukromou zónu
- P5 - bylinkový záhon pro kuchyni a veřejnost
- P6 - zeleninový záhon pro kuchyni a veřejnost
- P7 - kompost pro veřejnou část
- P8 - políčko pro pěstování mulče a ukázky zeleného hnojení
- P9 - políčko pro bezorebné pěstování a méně náročnou zeleninu
- P10 - kompost + sklad mulče, jích a hnojůvek

Kompletní legenda k výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Plochy pro pěstování a kompostování je připojen jako samostatný soubor.
Viz 08_pestovani a kompostovani.pdf.

Výsadbový plán

Kolem celého pozemku je navržen dvouřadý živý plot, který na východní straně plynule přechází v remízku, na severní pak v nový ovocný a tvrdý sad. V živém plotu na stranách otevřených do krajiny (severní a východní strana) převažují původní druhy – svída krvavá, ptačí zob obecný, růže šípková, zimolez obecný, kaliny, brslen evropský, bez černý atd. - na západní straně jsou doplněny o dřívější obecný a vybrané nepůvodní druhy (zejména meruzalky, čičmánek stromovitý a zimolez tatarský). Živý plot na jižní straně je navržen jako jedlá houština s převahou nepůvodních plodících dřevin, které jsou doplněny stále zelenými keři, zejména bambusy. Směrem k severu na tento živý plot navazuje skupinka teplomilných ovocných stromů (meruňky, broskve apod.).

Výsadba živého plotu se vyhýbá ochranným pásmům. Nad vedení vodovodu a do ochranného pásma VN jsou vysazovány jen nižší keře.

Obvyklé schéma živého plotu: 1. řada 0,5 m od pletiva, vzdálenost mezi keři na šířku koruny; 2. řada 2 m od pletiva, vzdálenost na šířku koruny. U plotu na jižní straně pozemku jsou rozestupy výsadeb mírně větší z důvodů dosažení větší plodnosti.

Plot soukromé zóny lemuje nižší plodící keře, podél stěn jsou pak navrženy jedlé a stále zelené popínavé rostliny. Centrálním stromem je mišpule německá, kterou z jižní strany s odstupem doplňují 2 muřouly. Podrobný popis výsadby v soukromé zóně je uveden v kapitole Soukromá zóna.

Ovocný sad – jedlý les je tvořen 5 jabloněmi a třešňi. Zabírá severní část pozemku a směrem na východ přechází v tvrdý sad složený z 2 ořešáků královských, 2 jedlých kaštanů, dřezovce trojtrnného, dužistopky sladké a morošovníků. Pod stromy v ovocném sadu je navržena keřová výsadba. Trvalkové patro není v tomto kroku podrobněji rozpracováno – zatím se předpokládá výsev vhodné travní směsi *Planta naturalis*. Podrobnosti ke konceptu ovocného sadu jsou uvedeny v kapitole Ovocný sad.

Jako základ remízku byla využita stávající náletová zeleň na východní straně pozemku. Na jižní a západní straně je doplněna o nižší keřové a stromové patro (jeřáby, javory, lísky, hlošiny, bezy, ostružiníky, maliníky, muchovníky apod.), směrem k hlavní budově je pak podél zpevněné cesty navržena růžová zahrada. Dosazení dlouhověkých stromů do stávající zeleně není v tomto kroku rozpracováno – bude řešeno operativně přímo na místě. Vzhledem k tomu, že není k dispozici detailní zaměření stávajících dřevin, bylo by navrhování přesné podoby příliš násilné. V prvním kroku je vhodné využít již uchycených náletů dlouhověkých stromů, uvolnit jim prostor pro další růst a navazující design tak co nejvíce nechat na přírodě. Remízek je z tohoto důvodu na výkresech vyznačen pouze hraniční výsadbou a stromem „Ducha místa“, přestože reálně zaujímá výrazně větší plochu.

Dřeviny doporučené pro doplňující výsadbu: duby, buk, habr, javory, lípa, olše šedá, mahalebka, střemcha, bezy, lísky, kaliny, stínomilné popínavky apod.

Rituální palouček navazuje na zachovanou náletovou zeleň u západní strany pozemku, která je dále doplněna malým guildem z plodících keřů. Výsadba kolem rituálního paloučku je koncipována jako velmi hustý živý plot z vyšších zajímavě kvetoucích a stále zelených keřů (kaliny, bambusy, ibyšek syrský, hlošiny apod.), který naznačuje spirálu a ukrývá tak vstup. Podrobný popis výsadby je uveden v kapitole Rituální palouček.

Malý guild byl také doplněn kolem jabloně z původního sadu a po hraně koupacího jezírka.

Volné plochy bez výsadeb jsou navrhovány jako jedlý trávník (část bezprostředně přiléhající k budovám) a kosené louky.

Schéma výsadby je patrné z připojeného výkresu Výsadbový plán – viz tučná zelená barva. Jednotlivé rostliny jsou označeny zkratkou latinského jména (první písmena názvů). Níže je uveden seznam (řazeno abecedně dle použité zkratky) stávající a nově plánované výsadby na pozemku. Na předávaném CD je tento seznam ve formátu .xls, je tedy možné v něm libovolně vyhledávat, řadit či filtrovat.

Zkratka	Český název	Latinský název	Ks	Umístění
AA	groundnut	apios americana	3	soukromá zóna
AC	javor babyka	acer campestre	2	severozápadní hranice remízku
ACA	aktinidie význačná	actinidia arguta	2	soukromá zóna
ACK	aktinidie kolomikta	actinidia kolomikta	2	soukromá zóna
AF	netvařec křovitý	amporhpa fruticosa	1	živé ploty
AH	jírovec maďal	aesculus hippocastanum	1	severozápadní hranice remízku - již provedená nová výsadba
AL	muchovník Lamarcův	amelanchier lamarckii	1	výsadba kolem cesty do remízku
AM	aronie	aronia melanocarpa	18	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, guildy v novém ovocném sadu a u jabloně z původního sadu, soukromá zóna

Zkratka	Český název	Latinský název	Ks	Umístění
AMA	muchovník olšolistý	amelanchier alnifolia	2	výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
AO	muchovník oválný	amelanchier ovalis	16	guildy v novém ovocném sadu a pod rituálním paloučkem, živý plot na jižní straně pozemku, jižní a západní strana remízku, výsadba podél cesty k hlavnímu vchodu, soukromá zóna
AS	javor cukrový	acer saccharum	2	výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
AT	mudřoul (paw-paw)	asimina triloba	5	soukromá zóna, výsadba u koupacího jezírka
BD	kumule Davidova	buddleia davidii	7	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu, jižní strana remízku, rituální palouček
BJ	dřišťál Juliin	berberis Julianae	1	živý plot na jižní straně pozemku, výsadba u kompostu pro veřejnou zónu
BRD	bambus - rod Brachystachyum	brachystachyum densiflorum	10	rituální palouček, živý plot na jižní straně pozemku
BV	dřišťál obecný	berberis vulgaris	12	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu
CAR	čimišník stromovitý	caragana arborescens	6	guildy u ovocných stromů, živé ploty, výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu, soukromá zóna
CAS	kaštanovník jedlý	castanea sativa	2	výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
CAV	líška obecná	corylus avellana	7	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu, jižní strana remízku
CAZ	hloh azarolus	crataegus azarolus	1	stromové patro živého plotu na jihozápadní straně pozemku
CC	líška turecká	corylus colurna	2	jihovýchodní hranice remízku
CI	skalník celokrajný	coneaster integerrimus	4	živý plot na jižní straně pozemku
CK	svída japonská	cornus kousa	1	výsadba podél cesty do remízku
CL	hloh obecný	crataegus laevigata	4	živé ploty
CMA	dřín obecný	cornus mas	4	stromové patro živého plotu na severní a východní straně pozemku, výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
CMO	hloh jednosemenný	crataegus monogyna	4	živé ploty
CO	kdouloň obecná	cydonia oblonga	1	guildy v novém ovocném sadu
COA	žanovec měchýřník	colutea arborescens	7	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku guildy v novém ovocném sadu
COS	svída krvavá	cornus sanguinea	30	živé ploty
DB	jam čínský	dioscorea batatas	2	soukromá zóna
DF	dekaisnea Fargesova	decaisnea fargesii	2	výsadba u koupacího jezírka
EE	brslen evropský	euonymus europaeus	6	živé ploty, jižní strana remízku
EM	hlošina mnohokvětá	eleagnus multiflora	5	guildy u ovocných stromů, živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, rituální palouček
ES	eleuterokok ostnitý	eleutherococcus senticosus	11	živé ploty, quildy v novém ovocném sadu
EU	hlošina okoličnatá	eleagnus umbellata	5	guildy u ovocných stromů, živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, rituální palouček
FE	jasan ztepilý	fraxinus excelsior	2	stromové patro živého plotu na východní straně pozemku - původní nálety
FR	bambus - rod Fargesia	fargesia robusta	11	rituální palouček, živý plot na jižní straně pozemku a v soukromé zóně
GB	jinan dvoulaločný	ginkgo biloba	2	stromové patro živého plotu na jihozápadní straně pozemku
GT	dřezovec trojtrnný	gleditsia tricanthos	1	stromové patro živého plotu na severní straně pozemku
HD	dužistopka sladká	hovenia dulcis	1	stromové patro živého plotu na severní straně pozemku
HH	břečťan obecný	hedera helix	2	porost sklípků, soukromá zóna
HR	rakytník řešetlákový	hippophae rhamnoides	4	keřové patro živého plotu na jižní straně pozemku, jižní strana remízku
HS	ibišek syrský	hibiscus syriacus	11	živý plot na jižní straně pozemku, guildy v novém ovocném sadu, soukromá zóna, rituální palouček
CHP	čilimník purpurový	chamaecytisus purpureus	8	živý plot na jižní straně pozemku
CHS	kdoulovec lahvicovitý	chaenomeles speciosa	12	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, guildy v novém ovocném sadu, soukromá zóna, rituální palouček

Zkratka	Český název	Latinský název	Ks	Umístění
IL	bambus - rod Indocalamus	indocalamus latifolius	5	rituální palouček, živý plot v soukromé zóně
JR	ořešák královský	juglans regia	2	výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
LH	zimolez Henryův	lonicera Henríí	1	soukromá zóna
LCH	kustovnice čínská	lycium chinese	10	guildy v novém ovocném sadu, živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, výsadba podél cesty k hlavnímu vchodu, soukromá zóna
LK	zimolez kamčatský	lonicera kamtschatica	16	živý plot na jižní straně pozemku, guildy v novém ovocném sadu, jižní a západní strana remízku, soukromá zóna
LO	ptačí zob vejčitolistý	ligustrum ovalifolium	9	živý plot na jižní straně pozemku, výsadba u kompostu pro veřejnou zónu
LV	ptačí zob obecný	ligustrum vulgare	26	živé ploty
LX	zimolez obecný	lonicera xylosteum	27	živé ploty
M	jabloň	malus silvestris vr. domestica	2	jabloň z původního sadu, nálet na jihovýchodní straně pozemku
M - D	jabloň - odrůda Discovery	malus silvestris vr. domestica	1	nový ovocný sad
M - M	jabloň - odrůda Matčino	malus silvestris vr. domestica	1	nový ovocný sad
M - MH	jabloň - odrůda Malinové holovouské	malus silvestris vr. domestica	1	nový ovocný sad
M - P	jabloň - odrůda Prima	malus silvestris vr. domestica	1	nový ovocný sad
M - PZZ	jabloň – odrůda Parména zlatá zimní	malus silvestris vr. domestica	1	nový ovocný sad
MAA	mahonie cesmínolistá	mahonia aquifolium	19	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu, výsadba podél cesty do remízku, soukromá zóna
MG	mišpule německá	mespilus germanica	2	guildy v novém ovocném sadu, soukromá zóna
MOA	morušovník bílý	morus alba	1	stromové patro živého plotu na severní straně pozemku
MON	morušovník černý	morus nigra	1	stromové patro živého plotu na severní straně pozemku
PAR	meruňka obecná	prunus armeniaca	2	stromové patro živého plotu na jižní straně pozemku
PAV	třešeň obecná	prunus avium	3	nový ovocný sad + původní výsadba - nálet
PCE	višeň obecná	prunus cerasus	2	stromové patro živého plotu na jižní straně pozemku, guild u jabloně z původního sadu
PCO	hrušeň obecná	pyrus communis	2	východní strana remízku + původní nálet ve střední části remízku
PHC	pustoryl věncový	philadelphus coronarius	1	jižní strana remízku
PI	mučenka plotní	passiflora incarnata	2	soukromá zóna
PMA	mahalebka obecná	prunus mahaleb	2	severozápadní hranice remízku
PMU	meruňka japonská	prunus mume	5	guildy v novém ovocném sadu a u jabloně z původního sadu, výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu, rituální palouček
PN	borovice černá	pinus nigra	1	severozápadní hranice remízku - již provedená nová výsadba
PPA	střemcha obecná	prunus padus	2	severozápadní a jihovýchodní hranice remízku
PPE	broskvoň obecná	prunus persica	2	stromové patro živého plotu na jižní straně pozemku, guild pod rituálním paloučkem
PSI	prinsépie čínská	prinsepia sinensis	1	guildy v novém ovocném sadu a u jabloně z původního sadu
PSP	trnka obecná	prunus spinosa	2	keřové patro živého plotu na severní straně pozemku
PTO	višeň plstnatá	prunus tomentosa	4	guildy v novém ovocném sadu a u jabloně z původního sadu, živý plot na jižní straně pozemku
PTR	topol osika	populus tremula	1	původní výsadba - nálet
PQ	přísavník trojcípý	parthenocissus tricuspidata	1	soukromá zóna
QP	dub zimní	quercus petraea	3	severozápadní hranice remízku - již provedená nová výsadba
RA	růže rolní	rosa arvensis	1	výsadba kolem cesty do remízku

Zkratka	Český název	Latinský název	Ks	Umístění
RAL	meruzalka alpská	ribes alpinum	8	živé ploty, guild pod rituálním paloučkem, výsadba podél cesty do remízku
RAU	meruzalka zlatá	ribes aureum	12	živé ploty, guild pod rituálním paloučkem, rituální palouček
RC	růže stolistá	rosa centifolia	1	výsadba kolem cesty do remízku
RCA	růže šípková	rosa canina	23	živé ploty, výsadba kolem cesty do remízku
RF	ostružiník křovitý	rubus fruticosus	6	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, soukromá zóna
RGA	růže galská	rosa gallica	1	výsadba kolem cesty do remízku
RGL	růže sivá	rosa glauca	1	výsadba kolem cesty do remízku
RHC	řešetlák počistivý	rhamnus cathartica	4	živé ploty
RHE	ostružiník Henryův	rubus Henryi	3	soukromá zóna
RI	maliník obecný	rubus idaeus	6	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, soukromá zóna
RN	meruzalka černá	ribes nigrum	15	živý plot na jižní straně pozemku, guildy v novém ovocném sadu a pod rituálním paloučkem, západní strana remízku, soukromá zóna
ROR	růže svraskalá	rosa rugorosa	8	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, guildy v novém ovocném sadu, výsadba kolem cesty do remízku
RPE	růže alpská	rosa pendulina	1	výsadba kolem cesty do remízku
RPI	růže bedrníkolistá	rosa pimpinellifolia	1	výsadba kolem cesty do remízku
RR	meruzalka červená	ribes rubrum	14	živý plot na jižní straně pozemku, guildy v novém ovocném sadu a pod rituálním paloučkem, západní strana remízku, soukromá zóna
RRU	růže vinná	rosa rubiginosa	2	výsadba kolem cesty do remízku
RS	meruzalka krvavá	ribes sanguineum	5	výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu, živé ploty, rituální palouček
RUC	meruzalka strstka	ribes uva-crispa	11	živý plot na jižní straně pozemku, guildy v novém ovocném sadu, západní strana remízku, soukromá zóna
RV	růže dužnoplodá	rosa villosa	7	živý plot na jižní straně pozemku, jižní strana remízku, guildy v novém ovocném sadu, výsadba kolem cesty do remízku
SAR	jeřáb muk	sorbus aria	1	jihovýchodní hranice remízku
SAU	jeřáb ptačí moravský	sorbus aucuparia var. edulis	2	jihovýchodní hranice remízku, živý plot na východní straně pozemku
SCH	klanopraška čínská	schisandra chinensis	4	soukromá zóna, porost sklípků + severozápadní hranice remízku - již provedená nová výsadba
SN	bez černý	sambucus nigra	9	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu a u jabloně z původního sadu, u kompostu ve veřejné části + původní nálety na východní straně remízku
SP	klokoč zpeřený	staphylea pinnata	2	živé ploty, jižní strana remízku
SR	bez hroznatý	sambucus racemosa	4	živé ploty, jižní strana remízku
TB	tis červený	taxus baccata	1	severozápadní hranice remízku
TC	lípa srdčitá	tilia cordata	2	stromové patro živého plotu na severní straně pozemku + nálet na východní straně remízku
VL	kalina tušalaj	viburnum lantana	12	živé ploty, guildy v novém ovocném sadu, výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu, jižní strana remízku, rituální palouček
VO	kalina obecná	viburnum opulus	4	živé ploty, jižní strana remízku
VR	kalina vráscitolistá	viburnum rhytidophyllum	7	živé ploty, jižní strana remízku, rituální palouček
VT	kalina klikvová	viburnum trilobum	2	guildy v novém ovocném sadu, výsadba podél cesty k hlavnímu vstupu
VV	réva vinná	vitis vinifera	5	soukromá zóna

Kompletní legenda k ostatním prvkům na výkresu je uvedena v kapitole Celkový pohled.

Výkres Výsadbový plán je připojen jako samostatný soubor.
Viz 09_vysadbovy plan.pdf.

Soukromá zóna

Soukromá část je od ostatního pozemku oddělena na západě budovou zahradnictví a servisního zázemí a kořenovou ČOV, na jižní a východní straně pak plotem (pletivo + výsadby).

Centrálním stromem soukromé zóny je mišpule německá, kterou z jižní strany s odstupem doplňuje guild s 2 muřouly. Plot soukromé zóny lemují nižší plodící keře, podél stěn budov je pak navržena výsadba popínavek.

V soukromé zóně je dále navrženo venkovní sezení, menší pěstební plocha pro zeleninu, bylinkový kopeček a 2 komposty – příruční pro užitkovou zahradu a hlavní kompost pro dlouhodobější skladování bioodpadů, popř. výstupů z kompostovacího záchodu.

Plochy přiléhající k budově jsou navrženy jako jedlý trávník, vzdálenější pak jako kosená louka.

Umístění jednotlivých rostlin je patrné z připojeného výkresu Soukromá zóna.

Legenda k výkresu:

S1 – hlavní budova

S2 - parkovací stání v soukromé zóně

S3 - kotec pro psy

S9 - venkovní sezení

P1 - hlavní kompost pro soukromou zónu

P2 - příruční kompost pro soukromou zónu

P3 - bylinkový záhon pro soukromou zónu

P4 - zeleninový záhon pro soukromou zónu

V2 - tůňka pro obojživelníky / pítka pro ptáky

Přehled popínavek:

Číslo	Český název	Latinský název
1	zimolez Henryův	lonicera Henryi
2	přísavník trojcípý	parthenocissus tricuspidata
3	břečťan obecný	hedera helix
4	klanopraška čínská	schisandra chinesis
5	groundnut	apios americana
6	jam čínský	dioscorea batatas
7	jam čínský	dioscorea batatas
8	aktinidie kolomikta	actinidia kolomikta
9	ostružiník Henryův	rubus Henryi
10	ostružiník Henryův	rubus Henryi
11	ostružiník Henryův	rubus Henryi
12	aktinidie význačná	actinidia arguta
13	réva vinná	vitis vinifera
14	réva vinná	vitis vinifera
15	réva vinná	vitis vinifera
16	aktinidie význačná	actinidia arguta
17	mučenka plotní	passiflora incarnata
18	mučenka plotní	passiflora incarnata
19	aktinidie kolomikta	actinidia kolomikta
20	réva vinná	vitis vinifera
21	réva vinná	vitis vinifera
22	groundnut	apios americana
23	groundnut	apios americana

Výkres Soukromá zóna je připojen jako samostatný soubor.
Viz 10_soukroma zona.pdf.

Rituální palouček

Rituální palouček navazuje na zachovanou náletovou zeleň u západní strany pozemku, a je tak situován v blízkosti průsečíků zón sv. Jiří. Výsadba kolem rituálního paloučku je koncipována jako velmi hustý živý plot z vyšších zajímavě kvetoucích a stále zelených keřů (kaliny, bambusy, ibyšek syrský, hlošiny apod.), který naznačuje spirálu a ukryvá tak vstup.

Umístění jednotlivých keřů ukazuje výkres Rituální palouček. Seznam výsadby je uveden v tabulce níže:

Zkratka	Český název	Latinský název
1	kumule Davidova	buddleia davidii
2	meruzalka krvavá	ribes sanguineum
3	bambus - rod Fargesia	fargesia robusta
4	kalina tušalaj	viburnum lantana
5	kdoulovec lahvicovitý	chaenomeles speciosa
6	bambus - rod Fargesia	fargesia robusta
7	kumule Davidova	buddleia davidii
8	kalina tušalaj	viburnum lantana
9	bambus - rod Fargesia	fargesia robusta
10	meruzalka krvavá	ribes sanguineum
11	kalina vráscitolistá	viburnum rhytidophyllum
12	bambus - rod Fargesia	fargesia robusta
13	meruzalka zlatá	ribes aureum
14	kalina tušalaj	viburnum lantana
15	bambus - rod Brachystachyum	brachystachyum densiflorum
16	meruzalka krvavá	ribes sanguineum
17	bambus - rod Brachystachyum	brachystachyum densiflorum
18	kdoulovec lahvicovitý	chaenomeles speciosa
19	kalina tušalaj	viburnum lantana
20	bambus - rod Brachystachyum	brachystachyum densiflorum
21	kalina vráscitolistá	viburnum rhytidophyllum
22	kumule Davidova	buddleia davidii
23	bambus - rod Brachystachyum	brachystachyum densiflorum
24	hlošina okoličnatá	eleagnus umbellata
25	meruňka japonská	prunus mume
26	bambus - rod Indocalamus	indocalamus latifolius
27	ibišek syrský	hibiscus syriacus
28	hlošina mnohokvětá	eleagnus multiflora
29	bambus - rod Indocalamus	indocalamus latifolius
30	ibišek syrský	hibiscus syriacus
31	meruňka japonská	prunus mume
32	bambus - rod Indocalamus	indocalamus latifolius
33	ibišek syrský	hibiscus syriacus
34	hlošina okoličnatá	eleagnus umbellata
35	bambus - rod Indocalamus	indocalamus latifolius
36	kumule Davidova	buddleia davidii

Výkres Rituální palouček je připojen jako samostatný soubor.
Viz 11_ritualni paloucek.pdf.

Ovocný sad

Ovocný sad – jedlý les zabírá severní část pozemku nad hlavní budovou a směrem na východ přechází v tvrdý sad. Je tvořen 5 jabloněmi a třešňi:

- letní jabloň odrůdy Discovery (sklizeň srpen, konzumace ihned, kvete středně raně),
- podzimní jabloň odrůdy Prima (sklizeň září, konzumace do listopadu, kvete středně raně),
- raně zimní jabloň odrůdy Matčino (sklizeň říjen, konzumace do prosince, kvete středně pozdně),
- raně zimní jabloň odrůdy Malinové holovousé (sklizeň říjen, konzumace do února, kvete středně raně),
- zimní jabloň odrůdy Parména zlatá zimní (sklizeň říjen, konzumace do března, kvete středně pozdně).

Pod stromy v ovocném sadu jsou navrženy guildy z keřů a trvalek. Jako podsadba jsou uvažovány travní směsi Planta naturalis (do části severně nad cestičkou směs Květnaté podrosty do stínu, do jižní části směs Louka starých časů) .

Stromy a keře:

Zkratka na hlavním výkresu	Český název	Latinský název
AM	aronie	aronia melanocarpa
AO	muchovník oválný	amelanchier ovalis
BD	kumule Davidova	buddleia davidii
BV	dříšťál obecný	berberis vulgaris
CAR	čimišník stromovitý	caragana arborescens
CAV	líška obecná	corylus avellana
CMA	dřín obecný	corpus mas
CO	kdouloň obecná	cydonia oblonga
COA	žanovec měchýřník	colutea arborescens
EM	hlošina mnohokvětá	eleagnus multiflora
ES	eleuterokok ostnitý	eleutherococcus senticosus
EU	hlošina okoličnatá	eleagnus umbellata
HS	ibišek syrský	hibiscus syriacus
CHS	kdoulovec lahvicovitý	chaenomeles speciosa
LCH	kustovnice čínská	lycium chinese
LK	zimolez kamčatský	lonicera kamtschatica
M - D	jabloň - odrůda Discovery	malus silvestris vr. domestica
M - M	jabloň - odrůda Matčino	malus silvestris vr. domestica
M - MH	jabloň - odrůda Malinové holovouské	malus silvestris vr. domestica
M - P	jabloň - odrůda Prima	malus silvestris vr. domestica
M - PZZ	jabloň - odrůda Parména zlatá zimní	malus silvestris vr. domestica
MAA	mahonie cesmínolistá	mahonia aquifolium
MG	mišpule německá	mespilus germanica
PAV	třešeň obecná	prunus avium
PMU	meruňka japonská	prunus mume
PSI	prinsépie čínská	prinsepia sinensis
PTO	višeň plstnatá	prunus tomentosa
RN	meruzalka černá	ribes nigrum
ROR	růže svraskalá	rosa rugorosa
RR	meruzalka červená	ribes rubrum
RUC	meruzalka strstka	ribes uva-crispa
RV	růže dužnoplodá	rosa villosa
SN	bez černý	sambucus nigra
VL	kalina tušalaj	viburnum lantana
VR	kalina vrásčitolistá	viburnum rhytidophyllum

Trvalky:

Výsadba do ovocného sadu je navržena jako ukázka jedlých planě rostoucích trvalek, aby měli návštěvníci možnost ochutnat ve volné přírodě se běžně vyskytující zejména salátové rostliny. Navržené rozložení je možné libovolně upravit či dát prostor dalším rostlinám, které si na pozemek najdou vlastní cestu.

Číslo na výkresu	Český název	Latinský název	Využití	Požadavky na oslunění
27	barborka obecná	barbarea vulgaris	Jarní listy mají řeřichovou chuť – hodí se do salátů, omáček a pomazánek.	polostín/slunce
10	čechřice vonná	mirrhis odorata	Kořen, listy a nezralé plody mají nasládlé anýzovou chuť. Je možné je použít ke slazení nápojů, marmelád, kompotů apod..	polostín/slunce
3	kerblík lesní	anthriscus sylvestris	Blanširované lodyhy připomínají chřest, listy se hodí ke kořenění rybích pokrmů.	polostín/slunce
33	kontryhel obecný	alchemilla vulgaris	Listy se hodí do salátů a špenátu.	polostín/slunce
15	kuklík městský	geum urbanum	Oddenek voní po hřebíčku a používá se ke kořenění polévek a omáček, vína, piva a likérů.	polostín/slunce
6, 23	merlík všedobr	chenopodium bonus-henricus	Listy a mladé konce výhonků jsou výborné na salát.	polostín/slunce
17	pcháč zelinný	cirsium oleraceum	Listy se hodí do salátů, polévek a zeleninových jídel. Z květních úborů se vyrábí jemně nahořklý žaludeční likér.	polostín/slunce
14	popenec obecný	glechoma hederacea	Listy se hodí na kořenění nádivek, bramborových jídel a omelet. Horké popencové mléko pomáhá při nachlazení.	polostín/slunce
8	sléz lesní	malva sylvestris	Čerstvé a sušené květy se hodí na čaj a limonády. Lístky se používají do salátů. Plody naložené ve zředěném octu jsou dobré jako příloha k masu nebo jako náhrada kaparů v omáčkách.	polostín/slunce
7	šťovík kyselý	rumex acetosa	Dodává jemně nakyslou chuť polévkám, salátům, zeleninovým pokrmům. Hodí se i do pomazánek a bylinkových másel.	polostín/slunce
20	čekanka obecná	cichorium intybus	Mladé listy jsou výborné do salátu. Z kořene se připravuje čaj a vyrábí se náhrada kávy – cikorka.	slunce
22	dobromysl obecná	origanum vulgare	Hodí se na čaj a jako všestranné koření. Zlepšuje trávení tučných jídel.	slunce
26	krvavec menší	sanquisorba minor	Listy byly dříve používány místo naťové petržele. Obohacuje saláty, polévky a studené omáčky.	slunce
25	mateřídouška vejčitá	thymus pulegioides	Mnohostranně použitelné koření – hodí se k masu, do salátů či na pizzu.	slunce
28	mléč zelinný	sonchus oleraceus	Mladé lístky mají nasládlou chuť, jemně nasekané se hodí do salátů.	slunce

Číslo na výkresu	Český název	Latinský název	Využití	Požadavky na oslunění
21	řebříček obecný	achillea millefolium	Jemně nasekané čerstvé listy se hodí především do polévek, salátů a pomazánek. Sušené listy s mořskou solí tvoří vynikající bylinkovou sůl zlepšující trávení tučných jídel.	slunce
19	řeřišnice luční	cardamine pratensis	Příjemně peprná bylina, která se používá jako koření do polévek, pomazánek, na saláty či k rybím pokrmům.	slunce
24	šalvěj luční	salvia pratensis	Čerstvé a sušené lístky jsou vhodné na čaj proti bolesti v krku, ke kořenění rybích pokrmů, těstovin, salátů a pomazánek. Celá rostlina se dá také použít k aromatizování octů a oleje. Kvítky se zdobí moučníky a nápoje.	slunce
16, 18	třezalka tečkovaná	hypericum perforatum	Listy se používají do salátů, k aromatizování likérů a na čaj, který působí protistresově a antidepresivně.	slunce
1, 11, 31	česnek medvědí	allium ursinum	Listy a květy se hodí na kořenění salátů, polévek, omáček a pomazánek. Cibulky se používají obdobně jako česnek. Ideální je jíst ho syrový.	stín/polostín
29	česnáček lékařský	alliaria petiolata	Mladé listy se hodí na salát, jako koření do omáček, polévek a pomazánek – mají jemně česnekovou chuť. Semínka se používají obdobně jako hořčičná.	stín/polostín
9	hluchavka bílá	lamium album	Jedlé jsou vrcholky výhonů, listy a květy. Listy jsou vhodné na špenát, z květů lze vyrobit sirup či je používat jako ozdobu do moučníků, salátů a polévek.	stín/polostín
4, 12, 30	kostival lékařský	symphytum officinale	Mladé listy jsou výborné do salátů. Starší se hodí spíše na špenát, lze je ale i smažit jako řízky (např. obalené v pivním těstě).	stín/polostín
5, 35	mařinka vonná	galium odoratum	Zavadnutá či usušená rostlina se používá k aromatizování moučníků a nápojů.	stín/polostín
13, 34	plicník lékařský	pulmonaria officinalis	Listy se hodí na salát a do špenátu. Čaj z listů působí na žaludek a pomáhá proti nachlazení a kašli.	stín/polostín
2, 32	ptačinec prostřední	stellaria media	K jídlu se hodí lodyhy, listy a květy. Mladé lístky chutnají šťavnatě oříškově a jemně po kukuřici. Používá se do salátů, zeleninových jídel a jídel z jednoho hrnce.	stín/polostín

Umístění jednotlivých výsadeb ukazuje výkres Ovocný sad.

Výkres Ovocný sad je připojen jako samostatný soubor.

Viz 12_ovocny sad bez trvalek.pdf a 13_ovocny sad trvalky.pdf.

Doporučené „okruhy prohlídek“

Design pozemku je navržen tak, aby jeho realizací vznikla permakulturní zahrada, kde bude možné v praxi ukázat všechny prvky a ideálně i rostliny, které jsou předmětem kurzů organizovaných zadavatelem (Design jedlého lesa apod.). Cesty a jednotlivé prvky jsou proto umístěny tak, aby vznikly 3 „prohlídkové okruhy“ a několik „výukových“ celků věnovaných určitému tématu.

Okružní cesta

Navrhovaný okruh začíná u hlavního vchodu/východního rohu hlavní budovy a zahrnuje prohlídku tvrdého sadu, rozária, remízku, včetně stromu ducha místa, jedlý živý plot na jižní straně pozemku, ukázkové pěstební plochy a kořenovou ČOV. Okružní cesta končí u zahradnictví, kde je možnost nakoupit shlédnuté rostliny, nářadí apod..

Do srdce pozemku

Tento malý okruh zahrnuje zeleninovou a bylinkovou zahradu, výběh pro kachny, koupací jezírko a výhled na remízku a rozárium. Při cestě jsou oba altány pro venkovní výuku a kosený prostor pro tee-pee.

Jedlý les

Jedná se o prohlídku po cestičce ovocným sadem - jedlým lesem v severní části pozemku. Vstupy na cestičku jsou u severozápadního rohu hlavní budovy a z hlavní vstupní cesty. Na trase je k dispozici venkovní sezení umožňující případně i krátké zastavení pro sepsání poznámek apod.

Další tipy

- Dusík produkující dřeviny (do návrhu je zahrnuta většina dusík produkujících druhů – hlošiny, rakytník řešetlakový, netvařec křovitý, čimišník stromovitý, čilimník purpurový a žanovec měchýřník).
- Původní keře v živých plotech na severní a východní straně pozemku (navržen je například i klokoč zpeřený).
- Jedlá minihouština podél jižní strany pozemku.
- Rozárium.
- Exotické dřeviny (dekaisnea Fargesova, muřouly, dužistopka sladká, velkoplodé hlohy, kalina klikvová).